

Päiväys/Datum

07.11.2024

Dnro/Dnr

TRAFICOM/308582/05.01.26.02/2022

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Estitys

Estityksen tekijä

Yksityishenkilö

Estityksen pvm

14.6.2022

Estitys

Vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan 15 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon määrääminen Kankaansalmen vesialueelle Iitin kunnassa.

Perustelut

Estityksen perusteena on parantaa vesiliikenteen turvallisuutta. Liian suuret ajonopeudet ovat ajoittain aiheuttaneet vaaratilanteita vilkkaasti liikennöidyllä vesialueella. Perusteena on myös rantojen suojaaminen haitalliselta aallokolta ja alueen luonnonsuojelu.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Estityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 8.8.–29.8.2024 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Estityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 8.8.2024 Iitin seutu- nimisessä sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Estityksestä on pyydetty lausuntoa Iitin kunnalta, Hämeen ELY-keskukselta, Väylävirastolta ja Hämeen poliisilaitokselta.

Saadut lausunnot

Kaikki tahot, joilta lausuntoa on pyydetty, ovat toimittaneet lausuntonsa asiaan.

Iitin kunta toteaa lausunnossaan, että veneily Kimolan kanavassa on vähentynyt oleellisesti vuodesta 2021, ja on tällä hetkellä selvästi vähäisempää. Rantaravintolan suosioista ja kesälauantain toritapahtumista johtuen veneilyä toki on Vuolenkoskella viikonloppuisin runsaasti. Kunnan lausunnon mukaan häiriötä tai haittaa ei kuitenkaan ole raportoitu. Kunnan mielestä liialliset rajoitukset hankaloittavat veneilyä ja heikentävät rajoitusten noudattamista. Esitetyn alueen kapeimmalle kohdalle voisi kunnan lausunnon mukaan harkita rajoitetta, mutta ei pitkälle tai

laajalle alueelle. Kunta ei myöskään ole halukas osallistumaan uusien vesiliikennemerkintöjen asentamiseen tai ylläpitämiseen.

Hämeen ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä on esitetty nopeusrajoitukseksi 15 km/h (alkuperäisen esityksen otsikko) ja myöhemmin 9 km/h (alkuperäisen esityksen perustelut kohta 1.6 aallokon vaikutus rantoihin). Haettu nopeusrajoitus jää epäselväksi. Selvyyden vuoksi ja valvonnan helpottamiseksi mahdollisesti asetettavan nopeusrajoituksen on syytä olla samansuuntainen muiden lähialueen nopeusrajoitusten kanssa. Päijät-Hämeen ja Konniveden alueella on asetettu vastaavia nopeusrajoituksia ja aallokon aiheuttamisen kieltoja esitysaluetta vastaaviin vesistöihin. Vesiliikennettä koskeva rajoitus tai kielto on asetettu muun muassa Salonlahden ja Piilahdentsalmen alueelle. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on päätöksellään määrännyt Konniveden Salonlahdelle 10 km/h nopeusrajoituksen.

Esityksen mukainen Kankaansalmen alue sijoittuu Iitin Kymijoen Konniveden vesistöalueen rantayleiskaavan alueelle. Esitettyyn alueeseen rajautuvat ranta-alueet ovat kaavassa osoitettu RA-merkinnän mukaisesti loma-asumiseen. Ranta-alueet ovat pitkälti täynnä rakennuksia. Lähialueen asukkaille aiheutuvaa meluhaittaa voitaisiin vähentää asettamalla salmen alueelle nopeusrajoitus esityksen mukaisesti. Hämeen ELY-keskuksen tietojen mukaan Kankaansalmen alueen välittömässä läheisyydessä ei ole erityisiä luontoarvoja tai tehty sellaisia laji- tai luontohavaintoja, jotka tulisi ottaa asian käsittelyssä huomioon.

Väylävirasto toteaa lausunnossaan, että esitetyllä kielto- ja rajoitusalueella kulkee Väyläviraston ylläpitämä Iso Lehtisaaren yleinen vesiväylä. Väylävirasto on asentanut Kankaansalmeen kolme yleinen varoitusmerkki -tyyppistä vesiliikennemerkkiä kesällä 2023 ranta-asukkaiden esityksestä ja heidän kanssaan sovittuihin sijainteihin parantamaan vesiliikenteen turvallisuutta kielto- ja rajoitusesityksen vireilläolon ajaksi. Tarkoituksena on ollut hyödyntää asennettujen merkkien jalustoja myöhemmin varsinaisen kielto- ja rajoitusalueen maastomerkinnöissä. Esityksen liitteen määrittämä alue on kuitenkin laajempi pohjoisreunan osalta. Väylävirasto esittää, että kielto- ja rajoitusalueen laajuuden määrittämisessä huomioitaisiin edellä mainittujen vesiliikennemerkkien sijainnit. Väylävirasto puoltaa lausunnossaan nopeusrajoitusta ja aallokon aiheuttamisen kieltä Kankaansalmeen ja huomioi merkitsemisvastuunsa maastoon päätöksen tultua voimaan. Lopuksi Väylävirasto toteaa, että merkinnästä vastaaville on jätettävä vähintään 6 kuukautta aikaa maastomerkintöjen toteutukselle ennen kiellon ja rajoituksen voimaantuloa.

Hämeen poliisilaitos kertoo lausunnossaan, että alueen vesistöistä löytyy mainittua paikkaa huomattavasti kapeampia kohtia, joissa ei ole rajoitusta tai suunnitteilla sellaisia. Tällaisia ovat mm. Virmailan saaren lähistöllä, Rekisalossa, Kalkkisista Heinolan suuntaan ja Päijätsalosta Majutveden suuntaan. Samoin rajoitusalueen pituus liian laajana aiheuttaa sen, ettei sitä noudateta toivotulla tavalla. Edelleen jo voimassa olevia rajoituksia noudatetaan heikommin, jos lähistölle tulee rajoituksia, joita ei koeta liikkujien toimesta oikeiksi. Vesiliikenne on kaiken kaikkiaan muutoksessa ja toisaalta vaikka Kimolan kanava aiheutti alueella aktiivisempaa liikkumista, on se jo nyt kanavan tilastotietojen mukaan rauhoittumaan päin. Toisaalta on myös hyväksyttävä se, että tietyissä kohden ranta-asukkaille aiheutuu häiriötä muista vesillä liikkujista aiempia vuosikymmeniä

enemmän.

Lausunnon mukaan vesiliikenteeseen on tullut uutta kalustoa minkä käyttö koetaan jo sinällään häiritseväksi. Entisistä ajoista poikkeava kalusto ja ihmisten aktiivinen liikkuminen ovat asioita, joihin voidaan vaikuttaa keskusteluin ja aktiivisella tiedottamisella siitä, mikä koetaan häiritseväksi. Edelleen vesillä liikkujan on oltava aiempaa paremmin kykenevä huomioimaan muut liikkujat ja esimerkiksi turvallinen liikkuminen eri välinein on muuttunut vuosikymmenten takaisesta. Uimisen suhteen on tiedostettava vaaratekijät, valittava paikka ja varmistettava oma turvallisuus muutoinkin. Aallokon häiritsevä vaikutus loppuu kokemuspohjaisesti vasta nopeusrajoituksen ollessa 9 km/h:ssa yhdistettynä aallokon aiheuttamisen kieltoon, joka on esitetyn kokoiselle alueelle kohtuuton rajoitus. Valvontaa suorittavien poliisien mukaan aluetta ei ole koettu ongelmalliseksi eikä alueelta ole tullut vesiliikenteeseen liittyviä poliisitehtäviä. Näillä perusteilla poliisilaitos ei näe rajoituksille tarvetta.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan on saapunut yksi muistutus.

Muistuttaja A:n muistutuksessa todetaan, että esityksen perusteluissa mainittu yleinen vesiväylä on paikallisesti merkityksellinen sekä ammattimaiselle matkustajaliikenteelle että vapaa-ajan liikenteelle. Kankaansalmi ei ole moottorikäyttöisten veneiden kulun ja ohjaamisen näkökulmasta haasteellinen tai poikkeuksellinen kohta, kun huomioidaan salmen yleiset olosuhteet. Vesiliikenne vilkastui olennaisesti, kun Kimolan kanava avattiin uudelleen vuonna 2020, mutta on rauhoittunut selvästi sen jälkeen. Muistuttajan mielestä vesiliikenne on rauhoittunut alle puoleen aiempien vuosien määrästä. Myös Kankaansalmen poikkiliikenne on muistuttajan mielestä vähäistä.

Hakemuksessa esille tuoduista vaaratilanteista muistuttaja toteaa, että uiminen lähellä yleistä vesiväylää on yleisesti vaarallista eikä ole kenenkään edun mukaista. Vesiväylälle lisätyt väylämerkit ovat keskittäneet liikenteen Kankaansalmen turvalliselle ja tarkoituksenmukaiselle vesiväylälle, jota alueen asukkaat tulee ottaa huomioon mm. uimisessa ja soutuessa.

Kankaansalmen rantojen syöpymiseen vaikuttavia tekijöitä ei muistuttaja halua arvioida muuten kuin, että vesistö on säännöstelyn alainen ja vedenpinnan taso vaihtelee. Lisäksi salmen rantoihin iskeytyy myös tuulesta syntyvää aallokkoa. Muistuttajan mielestä meluhaitat ovat suuremmat vesikulkuneuvojen kulkiessa 15 km/h kuin täydellä vauhdilla. Näillä perusteilla muistuttaja A ei pidä esitettyjä rajoituksia tarpeellisina.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hylkää esityksen.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n 1. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määräajaksi tai toistaiseksi määrätyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kieltö tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi.

Esityksen mukaan Kankaansalmen alueella vesiliikenne on vilkasta ja vaaratilanteita

on syntynyt nopeaa vauhtia ajavista ja aallokkoa aiheuttavista vesikulkuneuvoista. Aallot syövyttävät rantoja ja vesikulkuneuvojen aiheuttama melu häiritsee alueen asukkaita ja luontoa. Vesiliikenne on lisääntynyt voimakkaasti Kimolan kanavan avaamisen jälkeen.

Traficom toteaa, että esitysalueella kulkee Väyläviraston omistama yleinen VL3-tasoinen vesiliikenneväylä. Esitysalueesta noin 5 kilometriä kaakkoon sijaitsee Kimolan kanava, joka yhdistää Kouvolan, Iitin ja Heinolan vesistöt. Vesilläliikkujat käyttävät Kimolan kanavaa liikkumiseen esim. Kouvolassa sijaitsevan Pyhäjärven ja Heinolassa sijaitsevaan Konniveden välillä liikkumiseen. Kimolan kanavassa ja kanavan ulkopuolisella vesialueella on vallitsevat 9 ja 15 km/h nopeusrajoitukset sekä aallokon aiheuttamisen kieltö. Esitysalueesta noin kilometri kaakkoon sijaitsevalla Piilahdensalmella on voimassa aallokon aiheuttamisen kieltö.

Saadun selvityksen perusteella vesiliikenne on vähentynyt huomattavasti vuosista 2020 ja 2021. Iitin kunnan lausunnon mukaan vesiliikenne on tällä hetkellä vähäistä eikä vaaratilanteita ole viime aikoina ollut. Sekä poliisin lausunto että muistutus ovat linjassa Iitin kunnan lausunnon kanssa. Tämän lisäksi Väyläviraston selvityksestä käy ilmi, että vesiliikennemäärät Kimolan kanavassa ovat laskeneet selvästi vuodesta 2021, kanavan avaamisen jälkeisestä ajasta. Poliisin lausunnon mukaan lähivesialueilta löytyy huomattavasti Kankaansalmea kapeampia vesialueita, joilla ei ole kieltoja tai rajoituksia. Poliisin lausunnon mukaan Kankaansalmessa ei ole ollut viimeaikaisia valvontatehtäviä vesiliikenteeseen liittyen. Iitin kunnan lausunnon mukaan vesiliikenteen häiriökäyttäytymisestä tai haitoista ei ole myöskään kuntaan tullut valituksia.

Vesilläliikkujilla on vesiliikennelain 5 §:n mukaan yleinen velvollisuus noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Vesikulkuneuvolla ajaminen niin, että esimerkiksi häiritsee ranta-asukkaiden yksityiselämää tai niin, että aiheuttaa vaaratilanteita uimareille on jo lähtökohtaisesti kielletty vesiliikennelain 5 §:n mukaan. Yksittäiset häiriötilanteet ovat valvontatehtäviä, jotka kuuluvat valvoville viranomaisille, eivätkä ole suoraan perusteita vesiliikennelain (782/2019) mukaiselle kiellolle tai rajoitukselle.

Laiturirakenteiden, rantojen ja veneiden kiinnityspaikkojen rakentamisessa tulee myös ottaa huomioon olemassa oleva väylä. Esitysalueella sijaitsevan väylän huomioonottaminen korostuu, jos vesialueella ei ole vaihtoehtoisia kulkureittejä, ja kaikki vesilläliikkujat joutuvat käyttämään samaa kulkureittiä. Tässä tapauksessa muita vaihtoehtoisia vesireittejä esim. Kouvolan ja Heinolan välillä vesillä liikkumiseen ei ole.

Traficom huomauttaa lopuksi, ettei se voi antaa päätösharkinnassaan painoarvoa Iitin kunnan lausunnonlehtiä osin, kuin kunta on lausunnossaan vedonnut haluttomuuteen osallistua alueen merkitsemiseen maastoon. Vesiliikennemerkkien asettamisen mahdolliset haasteet eivät ole peruste vesiliikennettä koskevan kiellon tai rajoituksen määrittämiselle.

Tässä tapauksessa Traficom katsoo jääneen näyttämättä, että esitettyjä

vesiliikenteen aiheuttamia haittoja esiintyy edelleen eivätkä haitat aiheutuneet ainoastaan Kimolan kanavan uudelleenavaamisen jälkeisestä vesiliikenteen väliaikaisesta vilkastumisesta. Näillä perusteilla on siten jäänyt näyttämättä, että vesiliikenteen rajoittaminen edelleen täyttää vesiliikennelain 101 §:n 1. mom. vaatimat edellytykset.

Tämän vuoksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom katsoo, ettei nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon määrittäminen esitetyle alueelle ole tarpeellinen. Traficom hylkää esityksen 15 km/h nopeusrajoituksesta ja aallokon aiheuttamisen kiellosta Kankaansalmelle Iitin kunnassa.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 14.12.2024 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Väylävirasto
Iitin kunta
Esittäjä

Ilmoitus päätöksestä

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hämeen poliisilaitos
Muistutuksen antaja

Lisätietoja antaa

Elias Skrifvars
Puh. 029 534 5462
Sähköposti: elias.skrifvars@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-104 §, 133 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1255/2021) ja asetuksen liite s. 25.
Liikenne- ja viestintäviraston 2.7.2021 antama määräys "Vesiliikennemerkkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen"
TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 7.11.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Yksikönpäällikkö

Skrifvars Elias
Asiantuntija

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje